

YALÇIN SÖNMEZ
yalcinsonmez@kobi-efor.com.tr

Reel ekonomi dönüşemez mi?

Hükümet 2010 yılını krizden çıkış yılı olarak planladı. Peki bu nasıl olacak? Krize girdiğimiz yapıyla mı krizden çıkacağız?

Elbette ki hayır. Bunu gören Hükümet krizden çıkış programıyla (OVP), adı konmamış bir “yapısal dönüşüm programı”nı örtüş-türmeye çalışıyor.

Türkiye’nin en büyük yapısal sorunu, ihracatla büyüme zorunda olmasına rağmen ihracatının yüzde 70’ler mertebesinde ithalata bağımlı olmasıdır. Türkiye’nin “sürdürülebilir büyüme”ye geçmesini bu yapı engelliyor. Kırılganlık, taşınamaz cari denge açığı ve yüksek işsizlik gibi ağır sorunlar bu yapıdan kaynaklanıyor. Bu yapı nasıl değiştirilir?

Dünya ekonomisini Türkiye’nin de dahil olduğu “gelişmiş” ve gelişmekte olan G20 ülkeleri belirliyor. Bu 20 ülke; biri “cari fazla” (Almanya, Japonya, Çin), diğeri “cari açık” (ABD, İngiltere, Türkiye) esasına dayalı iki şekli bulunan ihracatla büyüme zorundadırlar. O halde Türkiye’de “yapısal dönüşüm” ancak G20 denklemi içinde gerçekleşebilecektir.

Türkiye’nin sürdürülebilir ve refaha götüren bir büyüme için ithalata bağımlı ihracat yapısını kıracağı bir stratejiye gereksinmesi olduğunu tesbit eden Hükümet bu ayki kapak konumuzda göreceğiniz gibi, yeni bir strateji hazırladı ve bu yeni stratejinin detaylarını Temmuz ayından başlayarak açıklayacak. Detaylarını henüz bilmediğimiz stratejinin ana eksenini biliyoruz. Kararlı bir irade ve inatçı bir uygulama olabilirse, orta ve uzun vadede, ithal ettiğimiz bir çok “ara malı” Türkiye’de üretmeye başladığımız bir yola gireceğiz.

Bu yol haritasını biliyoruz: Yeni ve farklı, yüksek teknoloji kullanımına dayanan ürünler üreteceğiz. Bu ürünleri, kendi yapısını bu düzeye getirmiş KOBİ’lerimiz üretecek. KOBİ’lerimiz bunu, yaratıcı ve yenilikçi olabildikleri, Mükemmellik Modeli içine girip mesafe alabildikleri, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabildikleri, eğitilmiş kalifiye işgücü istihdam edebildikleri, yerel üretimlerine küresel nitelik kazandırabildikleri oranda başaracaklar.

Ortaya isabetli, tutarlı ve kapsamlı bir strateji konulmasıyla işimiz bitmeyecek. KOBİ’lerimizin bu yeni stratejiye uyum sağlama-ları için gayret gösterme dönemi başlayacak. Bu gayreti, ilgili kamu kurumlarıyla sivil toplum örgütlerinin, kalıcı bir işbirliği çerçevesi içinde vermeleri gerekir. Sektörüne yön veren özel kurumlar, üniversiteler, medya, kaynakları yöneten tüm karar alıcılar bu gayrete katılmak durumunda olacaklardır. Dolayısıyla, kamunun STK’larla, derinleştirilmiş bir işbirliği içine girmesi zorunludur. Kamu-STK işbirlikleri Türkiye’nin yaşadığı ağır istihdam sorunlarına da çözüm üreteceği için, sadece bir ekonomik büyüme stratejisi olmayacak, aynı zamanda bir “sosyal strateji” niteliği kazanacaktır. TOBB’un (UMEM) Milli Eğitim ve Çalışma bakanlıklarıyla ortaklaşa başlattığı “1 milyon işsiz mesleki eğitim ve istihdam” amaçlı proje, çoğaltmamız gereken iyi bir işbirliği örneğidir.

Reel ekonomiyi dönüştürmek için: Yeni ve farklı, yüksek teknoloji kullanımına dayanan ürünler üreteceğiz. Bu ürünleri, kendi yapısını bu düzeye getirmiş KOBİ’lerimiz üretecek. KOBİ’lerimiz bunu, yaratıcı ve yenilikçi olabildikleri, Mükemmellik Modeli içine girip mesafe alabildikleri, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabildikleri, eğitilmiş kalifiye işgücü istihdam edebildikleri, yerel üretimlerine küresel nitelik kazandırabildikleri oranda başaracaklar.